

*Archeologický ústav Československé akademie věd
pobočka v Brně*

*Přehled výzkumů
1957*

Brno 1958

PD 1520/1957 (1958)

14013/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1 9 5 7

Vydává : Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor : Dr Josef Poulik

Redaktoři : Dr A.Benešová, Dr B.Klíma

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

V ý z k u m

staroslovanského pohřebiště v Dol. Věstonicích, o. Mikulov.

Pod vedením Dr. J. Poulíka pokračoval od 13.5. - 10.8.1957 výzkum slovanského pohřebiště v trati " Na pískách ", který se soustředil v této sezoně převážně na severozápadní část písčného návrší. Celkem byla odkryta plocha o rozloze asi 600 m², převážně do hloubky 1 m, s 35 hroby/1 čtyřhrob, 1 dvojhrob/. Dochované kostry jsou orientovány SZ /hlava/ - JV. Z hrobového inventáře uvádím : 1/

nádoby /8/, střepy v zásypu /3/, železný nůž /5/, železný srp /1/, vědro /1/, železné rolničky /1/, železné gombíky /1/, bronz. náušnice /6/, bronzové gombíky /1/, stříbrné náušnice /2/, skleněné korálky /2/. Ve třech hrobech byla pouze kostra; ve dvou nálezy bez kostry, třináct hrobů bylo úplně prázdných. Několik drobných předmětů jsme získali při prosívání hrobového zásypu. Obsah některých nádob bude podroben chemickému rozboru.

Nejzajímavější nálezy jsou z bohatého hrobu č. 742, jehož okraj jsme zachytili již v roce 1955. V hloubce 110 cm od povrchu cesty se jevil nepravidelný obrys hrobové jámy; v hloubce 20 cm od okraje byla uložena kostra, orientovaná hlavou k SZ, nohama k JV. Poměrně dobře zachovalá lebka ležela na týlu vyvrácená, dolní čelist byla v původní poloze. Ostatní části kostry jsou dochovány pouze fragmentárně. Vně levého spánku, ve výši spodní čelisti se nacházely 3 stříbrné náušnice, zdobené filihránem a granulací a nepatrné zbytky organické látky /2/, po pravé straně dolní čelisti byly 3 podobné stříbrné náušnice /3/, vlevo vně dolní čelisti ležel ve zlomcích bronzový pozlacený dutý korálek na větším kousku organické látky /dřevo/, v jeho blízkosti byl podlouhlý sklerený korálek /4/, další skleněné korálky /5,6,9/ se nacházely jeden při nálezu č.3, druhý před bradou, třetí pod levou částí dolní čelisti. Při pravé klíční kosti jsme zjistili další dutý bronzový korálek /7/.

1/ Číslo v závorce značí počet hrobů, u hrobu č. 742 číslo nálezů.

Po vyjmutí dolní čelisti byl nalezen ještě jeden, podobného charakteru jako předchozí /11/. Celý korálek byl obalen látkou, jejíž struktura se velmi dobře dochovala.

Analogie k některým popsaným šperkům najdeme v Mikulčicích /na př. v hrobě č. 505, 522/. Na dolnověstonickém pohřebišti jsou zjevem celkem ojedinělým, neboť inventář většiny již prokopaných hrobů je poměrně chudý. Nálezy z hrobu č. 742 patří k průkazným dokladům vyspělého šperkařského umění starých Moravanů z konce 9. a počátku 10. století.

R. Tichý

Die Ausgrabung der altslawischen Begräbnisstätte
bei Dol.Věstonice, Bez.Mikulov.

Ab 13.5. - 10.8.1957 wurde die Grabung des slawischen Gräberfeldes in der Flur "Na pískách", am nordwestlichen Teil des Hügels, unter der Leitung von Dr.J.Poulik gesetzt. Im ganzen deckten wir eine Fläche von 600 m², in die Tiefe eines Meters ab; es wurden hier 35 Gräber festgestellt. Die aufgefundenen Skelette sind mit dem Kopf nach NW und den Füßen nach SO gerichtet. Im Grabinventar überwiegen ganze Gefäße, von dem übrigen Material sind eiserne Messer, Sicheln und Schellen, bronzene und silberne Ohrgehänge zu verzeichnen.

Die interessantesten Funde stammen aus dem reichen Grabe Nr.742. Diese bestehen aus einer Menge silberner Ohrgehänge, die mit Filigran und Granulation verziert sind, einigen gläsernen und bronzenen Korallen; letztere sind vergoldet. Ausserdem fanden wir gut erhaltene Holzstückchen und Stoffreste mit deutlicher Struktur. Analogien zu diesen Gegenständen finden wir in Mikulčice, Bez. Hodonín.

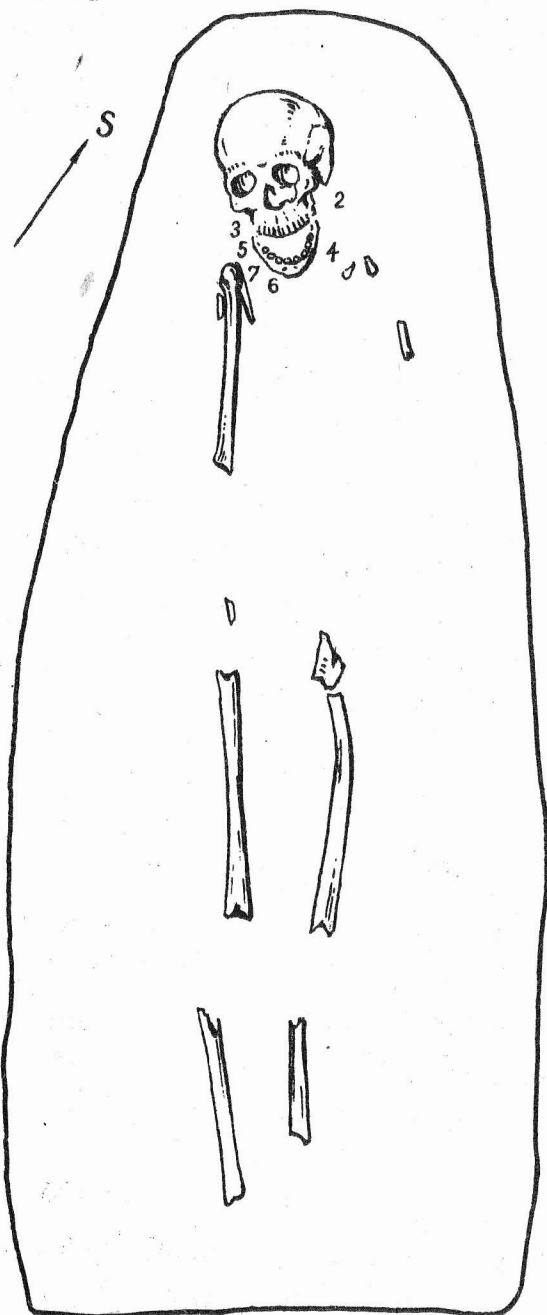
/Grab Nr. 505, 522/.

Die Funde aus dem Grabe Nr. 742 bezeugen ein hochentwickeltes Goldschmiedehandwerk der alten Mährer Ende des 9. und anfangs des 10. Jahrhunderts.

Dolní Věstonice „Na pískách“

Hrob č. 742

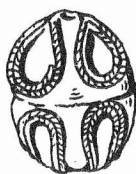
1:10

1:1

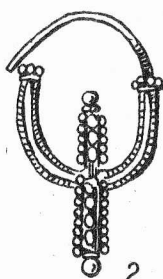
6

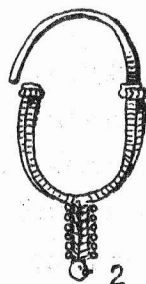
11

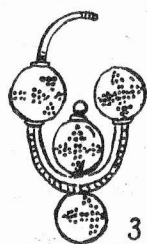
7

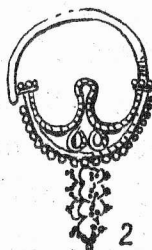
2

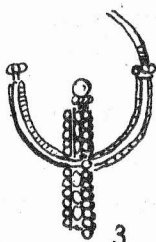
2

3

2

3

3